

Konferencia o zákone o službách zamestnanosti

**Aktívna politika trhu práce (APTP)
v zákone č. 5/2004 Z. z.
o službách zamestnanosti**

Bratislava 10. marca 2008

COMMISSION EUROPÉENNE
Fonds social européen

EQUAL

apz

agentúra
podporovaného
zamestnávania
Somotor

Aktivačná činnosť - áno, či nie?

COMMISSION EUROPÉENNE
Fonds social européen

Jedným z prostriedkov pomoci pre občanov v hmotnej núdzi, ktorí boli nezamestnaní a aktívne sa chytili riešenia svojho nepriaznivého osudu bolo aj zavedenie príplatku k dávke v hmotnej núdzi (HN) pre tých, ktorí sa rozhodli:

- pre zvýšenie kvalifikácie formou štúdia,
- sa zúčastňujú na vzdelávaní a príprave pre trh práce,
- vykonávajú menšie obecné služby,
- vykonávajú dobrovoľnícke práce.

Tieto dve posledné menované aktivity premietnuté do §52 zákona o službách zamestnanosti ako aktivačná činnosť

Silné stránky aktivačnej činnosti

- ✓ je obligatórne stanovený v zákone; UoZ ju vykonáva bez pracovnoprávneho vzťahu na báze deklarovanej dobrovoľnosti
- ✓ od roku 2004 sa AČ realizuje prostredníctvom NP V – v priemere sa na AČ mesačne zúčastnilo od 100 do 120 tisíc UoZ, z ktorých približne 85 – 90% bolo poberateľov dávok v HN
- ✓ príspevok na AČ bol najvyužívanejším nástrojom APTP
- ✓ vďaka AČ sa podarilo udržať sociálny zmier v najrizikovejšej sociálnej skupine občanov
- ✓ stala sa zdrojom relatívne významných finančných zdrojov pre obce, mestá, právnické a fyzické osoby

Slabé stránky aktivačnej činnosti

- vysoká administratívna náročnosť
- obmedzenosť použitia prostriedkov len na výdavky, ktoré nie vždy sú v súlade s potrebami subjektov organizujúcich AČ
- zneužívanie AČ zo strany UoZ (účelová práceneschopnosť)
- opakované zaradovanie UoZ do AČ
- snaha o zotrvanie v AČ kvôli poberaniu sociálnych dávok

- zneužívanie zo strany niektorých subjektov

organizujúcich AČ

- voličská základňa samospráv,
- benevolentnosť k dochádzke a k odvedenej práci,
- zamestnávanie rodinných príslušníkov a známych,
- výkon prác pre iné ako oprávnené účely, pre tretie subjekty a pod.

- **AČ nemotivuje UoZ k riešeniu svojej životnej situácie**
- **Nenúti ich vzdelávať sa**
- **Zvyšovať svoju zamestnávateľnosť**
- **Hľadať si pravidelne zamestnanie**
- **Udržiava ich v status quo permanentnej chudoby**
- **Neaktívnosť vo vzťahu ku zmysluplnej práci**

Kontraproduktívnosť AČ

- Namiesto stimulácie k regulárnemu a trvalejšiemu zamestnaniu konzervuje nezamestnanosť práve najťažšie zamestnateľných UoZ tým, že sa opakovane zaraďujú na AČ, kvôli príplatku k dávke v HN
- Poberanie dávky v HN stačí mnohým UoZ na pohodlné prežívanie v evidencii
- AČ sa podpisuje na raste veľmi dlhých nezamestnanosti (nad 48 mesiac)

Záver a odporúčanie

AČ splnila svoje poslanie v reálnom čase v istej etape sociálneho a ekonomického vývoja, no v súčasnej podobe a dobe je už prekonaná a mala by byť nahradená uceleným súborom postupov, krokov a nástrojov, umožňujúcich skutočné zamestnávanie aj tých najproblémovnejších UoZ aj keď na dobu určitú a za minimálnu mzdu.

Navrhované úpravy aktívnych opatrení na trhu práce sú v súlade s Oznámením komisie Európskych spoločenstiev vydaného dňa 27. júna 2007 v Bruseli *K spoločným zásadám flexiistoty; Flexibilitou a istotou k zvýšeniu počtu pracovných miest a zlepšeniu ich kvality*, kde jednou zo zložiek flexiistoty sú aj účinné aktívne politiky trhu práce, ktorými sa podporuje uplatňovanie Stratégie rastu zamestnanosti, ako aj podpora tvorby väčšieho počtu pracovných miest v súlade so zásadou 1 zo spoločných zásad flexiistoty. Súčasne sa navrhovanými úpravami vytvára priestor pre poskytnutie podpory občanom pri zmene zamestnania, najmä rizikovým skupinám na trhu práce v súlade so zásadou 4, ako aj podpora a pomoc počas obdobia ich prvej z nezamestnanosti alebo neaktivity do 18 mesiacov v súlade so zásadou 5, ako aj zabezpečenie zosúladovania pracovného a rodinného života v zmysle zásady 6.

Navrhovaná novela zákona o službách zamestnanosti však v kontexte AČ tieto skutočnosti nereflektuje, naopak zvyšuje diferenciáciu medzi obecnými službami a dobrovoľníckou službo

Ďakujem za Vašu pozornosť

COMMISSION EUROPÉENNE
Fonds social européen